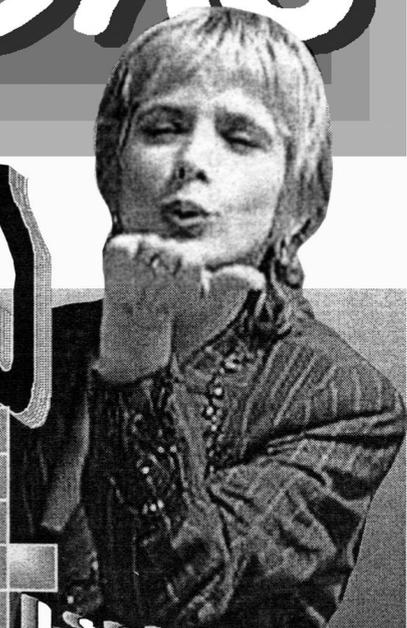

ფანჯაზია

საპარო კოსნა

სახალისო გეოგრაფია „ჯიჯუბი“ ანუ ქვაბი ჩვია

ანუ გაზაფხულდა, ახვავილდა ნუში....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
11				12						
13						14				
15				16			17			
								18		
19			20							
			21					22	23	24
		25		26				27		28
	29						30			
31								32		
33										34

21 მარტი „ნავრუზი“

...ეს, რა თქმა უნდა მუსლიმანთა დღესასწაულია! მას, შზის კალენდრის თანახმად, აღნიშნავს ჩვენი ქვეყნის აღმოსავლეთით განლაგებული უზარმაზარი სამყარო. ჩვენ, ბუნებრივია, შორს ვართ იმ აზრისაგან, რომ „ფანჯაზიას“, ფერეიდნელი ან ართვინელი ქართველებიც „ავსებენ“ (...და თანაც გულმოდგინედ), მაგრამ მინც გესურს ყველას მივეულოცოთ ეს მშვენიერი დღესასწაული, რომელიც, ჩვენი აზრით, ზერელიკური ცნებაა! ამას, სხვათა შორის, შემდეგი ფაქტიც ადასტურებს: ფუნდამენტალისტური ისლამით მოფენილ ირანში ყოფნისას თავად შევესწარი იმ ფაქტს, თუ როგორ ულოცავდა ამ ქვეყნის მთავარი ტელევიზია შობის დღესასწაულს ირანში მცხოვრებ ყველა ქრისტიანს!

...და ბოლოს დავაკონკრეტებთ „ნავრუზი“ მიშნავს ახალ დღეს („ნავ“ – ახალი, „რუზ“ – დღე); კიდევ ერთხელ, სხვათა შორის, სიტყვა „რუზ“ ჩვენს ენაშიცაა შემოსული სახელი „რუსუდანი“ სახით („რუზ-უდან“ – დღევრძელი); და, „ფანჯაზიის“ მკითხველებო, საბოლოოდ, სხვათა შორის, გესურს დღევრძელობა და სიახლე გისურვოთ ამ ნამდვილი გაზაფხულის დადგომასთან ერთად, რომელიც (სხვათა შორის!) ძველ საქართველოშიც ახალი წლის მოსვლასთან იყო გაიგივებული!

1. ჩვენს გაზაფხულს ეს თვისება ყოველთვის ახლდა თან. ყოველ შემთხვევაში ხდებოდა მისი ქონით თქვენს ახალწიგნებს. 2. ერთი მოლექსე კურდღლის, ასე ვთქვათ, ბუნებრივი „ციგაღელი“. 3. მსოფლიო კინოს „ნათლიმამა“, უფრო სწორად, ამ ფილმის შემქმნელი (ახლა ხანს რომ გარდაიცვალა). 4. სახელი ქალისა, რომელიც გასაოცრად მღეროდა – „ო, ნეგავე ერთად იყოს თბილისი და წალვერი“-ო. 5. მადლობა ღმერთს, მოვიდა ის, რასაც 9 თვეა ველოდი. 6. სუბიექტი, რომელიც დაეითმა დაამარცხა. 7. არასწორად ინგერპრეტირებული სახელი ერთი აღმოსავლური ქალაქისა, რამაც ამ ბოლო დროს ერთი ხმოვანი რუსულ ყაიდაზე გადაკეთდა. 8. ეს პროლექტი ყველას გააჩნია, მაგრამ გააჩნია ხარისხსა და მნიშვნელობას. 9. უფრო საწვავი შხამიანი ვაზი. 10. ერთგვარი ჭია, რომელიც ამ გაზაფხულ-შემოდგომაზეც... (იხსენი!) შეუჩნდება მცენარეებს. 11. სამ თვეში ერთხელ განმეორებადი დღე-ღამეობრივი მოვლენა. 12. მწიბრანაგებობებისა და საგნების ცვეთა. 13. სხვადასხვა ნაწილების ან საგნების შემთხვევითი შეერთება. 14. საოსტატო „დაბოლოება“ მე-2 გვერდზე მოთავსებული უნგრული კროსვორდის თემატიკის წარმომადგენელთათვის. 15. ქოუნიზმის რეორინდულ საპარტელოში მას „აფუაჩიას“ ეძახდ-

ნენ, ახლა სადასა „ბარანს“ დააჩვენენ... აღრა რა პარკა? 16. ქართული ზღაპრის ერთ-ერთი პერსონაჟი, რომელმაც ღვევებთან ბრძოლით გაითქვა სახელი. 17. შრომისა და გარჯის სიმბოლოდ ქცეული მწერი. 18. ზომიერი გემპით, აუქ-ქარებლად დაკვრა. 19. მაგადლოს შეძახილი. 20. თანამედროვე რუსი დირიჟორი ერთგვარი „ჩინური“ გვარით. 21. თეთრი და მოვარდისფრო ყურძნის ჯიშებისაგან დაყენებული ევროპული ღვინო. 22. მნათი სტრიქონები გლევიზორის ეკრანზე. 23. მუსლიმანური სახელმწიფოს ისტორიული სახესხვაობა. 24. ბახტრიონის ერთ-ერთი გმირის სახელი. 25. ისრების ჩასადები რამ. 26. ერთ-ერთი მეციური მეცნიერების წინსართი. 27. ლათინური სამყაროს სეფასი. 28. საუნივერსიტეტო ქალაქი ესტონეთში. 29. ქორწინებისა და ერთგული ცოლების მფარველი ბერძნულ მითოლოგიაში. 30. შუა აზიის ისტორიული ქალაქი. 31. ჩვენებურად რომ ვთქვათ, „აშული“ შუა საუკუნეების საფრანგეთსა და ინგლისში. 32. გვაგემალი მწერალი მიველ ანსელ (მაგანი)... მისი ნაწარმოებები ქართულადაცაა თარგმნილი. 33. რუსი მსახიობი, ინნა ვლადიმეროვნა... («Молодая гвардия», «Высота», «Женитьба Балзыминова» და ა.შ.) 34. ლოგიკურობას მოკლებული ცნება.

23 კითხვა ჭარაშის მოყვარულთათვის

კ ნ ა ლ ზ ა ი ი ლ ი ზ
ა უ ტ ა ა ვ ც ი ნ ი შ
ა რ ა რ კ ი ვ ც ბ ე ღ
ზ მ ნ ვ ი ლ ა ც უ ტ ნ
წ ა ბ შ კ ი ნ ა ც ს ე
ა ი ა ა ი ი ბ ი ტ ნ ი
ზ ფ ა ხ ნ ი ვ ტ ო ო ლ ი ა ვ ი კ ი
ა ა რ ი ჯ ნ ი ჯ ბ ტ ი ვ ი ა ბ რ ო
რ შ ვ ი ლ ი რ ო ს ე ლ შ კ ქ რ ო
ე ვ ი რ ი ტ ბ კ მ ტ ბ ე ი ე ბ ნ ბ
ი ც ი ზ ო ა ი რ ა ი ა რ ბ ა მ შ ი
ა რ ა ტ ვ ო მ ა ი მ ფ რ ი ნ ბ ტ ნ
ა ტ ი ვ ო ნ ა მ ს ტ ე რ ი დ ი ე ი
კ ი რ ი ბ ნ ი ლ ი ლ ი ვ შ ა ტ ი კ
ო ვ ე ი ფ რ ო მ ა ი ც ა ნ ი ბ მ ო

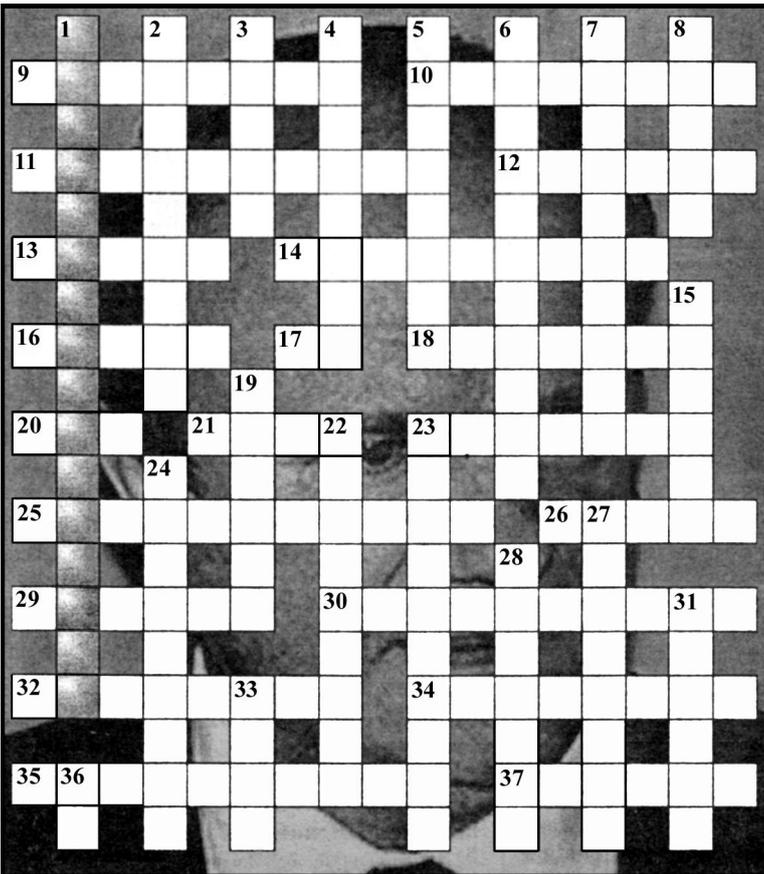

- 1. ღიღოსბაბი ანუ ვინ?
2. მომადნი, რომა სვლანის მანა-კითხვად მხიკა დროა დარ-ჩენილი.
3. საქადრაკო პარტიის შუა ნაწილი.
4. პოზიხია, რომა დაშაზა სხარაგებლო სვლანის გაკ-თიბა ალარ შიქილავა.
5. მსოფლიოს ერთ-ერთი ჩემპიონი ჭარაშკი 50-60-იან წლებში.
6. საქართველოში დაბადე-ბული აზრადი მოქადრაკე, ბაბონი რომი...
7. ჭარაშკის სამყაროს უდიდესი ქალბატონი.
8. საადრაკო პარტიის დასკენი-თი ნაწილი.
9. მსოფლიოს პირველი ჩემპიონი ჭარაშკი ვაქთა შორის.
10. ქალაქი, სადას უმომზა გა-მოსახულმა პიროვნებამ მსოფლიო ჩემპიონობა მოიპოვა.
11. მსოფლიოს ჩემპიონი, რომელ-მას ჭარაშკის „საქიომ სიქვილი“ იწინანსნარაგაგადა.
12. საქადრაკო პარტიის დასაწყ-ისი სხანსხაობა.
13. ჭარაშკის უძველესი ინდური სხანსხაობა.
14. რანი მოქადრაკე, რომელ-ის უმრავლესობაში სხანსხაობა უქარავდა.
15. თანამედროვე ქართველი ღიღოსბაბი ვაქი.
16. ქართული ჭარაშკის ამაგ-დარი მოლანე, ბაბონი თანეიზ...
17. ახლო წარსლის იუგოსლ-აველი მოქადრაკე ქალი, სხანსხაობ მილუქა...
18. თანამედროვე შვედი მოქ-ადრაკე ქალი.
19. საადრაკო ვითარება, რომა მუშაბი ერთმანეთის პირისპირ დაბა ერთი უქრის განიქლვა.
20. 50-იანი წლების უძლიერა-ნი სხანსხაობი მოქადრაკე, რომელ-სას ერთი ნაბიჩი დააკლდა მსოფ-ლიო ჩემპიონობაგადა.
21. მუღაბა, რომელსას ღიღე-ბულად ფლოზა გინილური მიხაილ გალი.
22. 50-იანი წ. მოქადრაკე, რომელსას მანაილ დასქარაგა „ჭარაშკის უმაროსი“ უწოდა.
23. XIX ს. სხანსხაობი აზიკიქა-ლი მოქადრაკე.

ვითაქისწინეთ რა დღას ჩვენი საზოგადოების დაინ-ტარსხაბას ყოველგვარი ვიქმორინებოდა და საქითხვა-პა-სუსო ღონისქიბათა მიქართ, ჩვენს ვსურს ჩვენი წე-ლილი შვიტანეთ ამ საქაბი და შვეთსხათ ერთბარაი შვეთსხათ-პოპულარულ-ინტელექტუალური კითხვების სარია. მუშ ასა:

გაზეთი „ფანჯარა“ გეკითხებათ

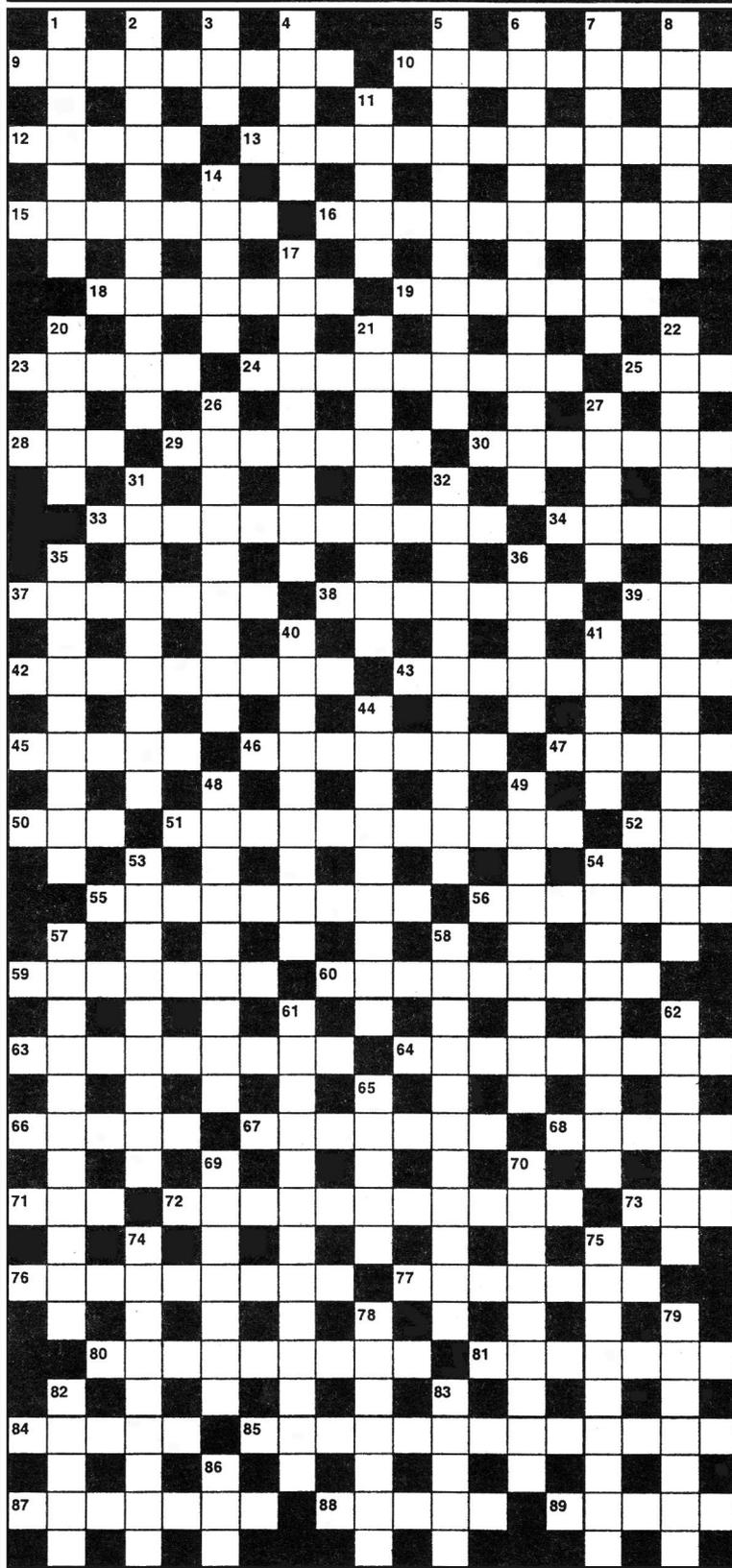
უბველეს ხანაში ამ ქვეყნის ტერიტორიაზე ბინადრობდა დიდი რაოდენობა ბოცვრებისა, რომლებსაც ადგილობრივი მცხოვრებნი მონეტებზევი კი გამოსახავდნენ. სწორედ ამიტომ უწოდეს ძველმა კართაგენელმა აღნიშნულ ტერიტორიას „ბოცვრების ქვეყნა“.
გაზეთი „ფანჯარა“ გეკითხებათ: რომელ სახელმწიფოზე ლაპარაკი?
(პასუხი მიიღება ტელეფონით 20 მარტის, მბათის, 12-იდან 13 საათამდე, პრიზი - აუდიოკასეტა, ტელეფონი - 79-53-70)

1. მუშ, აფხარად ვინ „იბაღება“ კროსვორდის უქან (სახელი და გვარი)?

- 2. კროსვორდის უქან დამა-ლული კაცის უშუალო მრისხა-ნე წინაპარი იდეოლოგიურ-სქოტობრივი კუთხის გათვალ-ისწინებით.
3. მღრღნელი.
4. ქალი, რომელიც კროს-ვორდის უქან დამალული კაც-ის წინაპართა იდეოლოგიამ პირველ ქალ-ელხად აქცია კ-ცობრიობის ისტორიაში.
5. პოპულარული მედიკამენ-ტი.
6. ქალთა საჩოგბურთო სამ-ყაროს ერთ-ერთი ლიდერი.
7. აზერიკელი მომღერალი და კინომსახიობი, რომელმაც საკუთარი გრადიციული სახე-ლიდან ერთი ხმოვანი ამოაგ-ღო.
8. ჩეხური ავტომობილი.
9. კროსვორდის უქან დამა-ლული კაცის კიდევ ერთი უშუ-ალო (ასთმიანი) წინაპარი.
10. ყველაზე ცნობილი მონა, მაგრამ არა იზურა.
11. ვინ დგას მტკერის მარ-ჯვენა სანაპიროზე თავის ცხე-ნთან ერთად?
12. სახელმწიფო აღმოსავ-ლეთ აფრიკაში.
13. ბალერონი, რომელმაც ხა-ჩატურინის „სპარტაკში“ კრა-სუსის პარტია იცეკვა.
14. კომუნისტურ ყაიდაზე რომ ფთქვათ - დამაალი. კაპ-იგალიზმის ერთ-ერთ „შიმეუ-ლი“ გასართობი.
15. თავის ერთი მხარის დრ-ტგამომწვებითი ტკივილი.
16. სასამკაულე ბურთულა.
17. ყველაზე მოკლეგვარაი-ანი კინოვარსკვლავი.
18. ჩაიკოვსკის ოპერა.
19. ბრბო... მასა...
ძველქართული ლექსიკიდან.
20. ეერარ... პიერ... გაკ... მიშ-ელ... მორის... კიდევ?
21. ლუარსაბ თათქარბიძის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწ-ილი.
22. ანონიმური ანუ როგორი?
23. (თარ.) ინდოეთის აღმ. ნაწილში განლაგებული კუნ-ძულოვანი სახელმწიფო.
24. ბენაზირ ბუტოს სახელმ-წიფო (სხვათა შორის „ბენა-ზირ“ სიტყვისიგყვით ნიშნავს მშეთუნახავს, თვალშეუელებს... აბა, რომელი გამეთი გეყყოდათ ამას?).
25. რუსული ავტომატური იარაღის შემქმნელი.
26. ეათა საჩოგბურთო სამ-ყაროს ერთ-ერთი ლიდერი.
27. შაპ-აბასის პირველემ-არის, ალავერდი-ხანის ქართუ-ლი გვარი.
28. ბატარა ბორბალი ან ბურთულა.
29. მუშანიკის მამლი.
30. ქართველების დიდი რუსი სიძე.
31. ბულგარული ლიტერატუ-რის კლასიკოსი.
32. გენიალური მუსიკოს-შემ-სრულებელი.
33. ქალაქი იაპონიაში.
34. „ტიტული“ ახლად-ქართული სოლისა, რომელ-ის დროთა განმავლობაში დიამეტრა-ლურად სინანაღ-ღამო რელიგიურ მნიშვნელო-ბას იქანს.
35. ერთდროს სსრკ კომპო-ზიტორთა კავშირის თავმჯლ-მარე... (გვარში გაორმაგბუ-ლი თანხმოვნით).
36. საფრანგეთის დიდი რეე-ოლუციის მოღვაწე, ე.წ. „ციფი-ანთა“ (ბეშენიხ) ლიდერი.
37. საკურორტო დაბა სოჭ-ის სიახლოვეს.

სუპერკროსვორდი — 88 სიზჷვა

1. არმიის რჩეული ნაწილი.
 2. ქართველი მომღერალი, რომელმაც ახლა რუსეთში მოღვაწეობს.
 3. სიგყვა, რომელიც უფრო სწორი და გამართლებულია, ვიდრე ის, რასაც საკუთარი საცხოვრებლისაკენ წასვლისას ვამბობთ ხოლმე.
 4. სიგყვა, რომელიც ძველ თბილისში მღიქვენელ ადამიანთან დაკავშირებით იხმარებოდა.
 5. ინდონეზიის კუთვნილი კუნძული.
 6. მსახიობი, რომელმაც ლუარსაბ თაყაიძის როლი შესასრულა კინოში.
 7. სახელმწიფო მოხელე, რომლის გარეშე ნაბიჯს ვერ გადადგამ ვერანაირი საქმის წამოწყებისას.
 8. ხელოვნური ვარცხნილობა.
 9. ბარაქობა ანუ როგორი?
 10. სამხრეთ ამერიკის ისტორიული რეგიონი.
 11. ჩრდ. კავკასიის ველები, სადაც ჩვენი მეცხვარეები და იარებოლენი (იქნება კიდევაც დაიარებინ, ვერ ვეგყვი).
 12. „კაცი ვარ და ქუდი მხურავს, ქედს არ ვუხრი არავის...“ ეს რობერტ ბერნსის ლექსია... თუმცა ჩვენ ამ სიმღერის პირველ შემსრულებელთა საერთო სახელი გვაინტერესებს...
 13. წარსულის შემსწავლელი მეცნიერების შემსწავლელი მეცნიერება.
 14. საჩოგბურთო სამყაროს „დიდი პრიზი“.
 15. ე.წ. „დასარტყმელი“ მუსიკალური საკრავი, რომელიც „ვეფხისტყაოსანში“ ბუკთან ერთად მოიხსენიება.
 16. ნამღვილი გვარი XX ს სომეხი პოეტის ოვანეს შირაზისა.
 17. ზღვის დიდი ფრინველი.
 18. სიგყვაძენი ანუ როგორი?
 19. ხელოვანი, რომელმაც უფრო მეტად გაუთქვა ვენას სახელი, ვიდრე ნაირნაირმა იმპერატორებმა.
 20. ნიადაგოვანი წარმონაქმნი, რომელთანაც იყენენ დაკავშირებულნი მავანი „გენერლები“ ახლო წარსულის ერთ ამერიკულ ფილმში.
 21. ანტიკური ხანის ფილოსოფიური მიმდინარეობა, რომლის ერთ-ერთი უკანასკნელი წარმომადგენელი სენეკა იყო.
 22. გესტაპოს ოფიცერთა ერთ-ერთი მაღალი ჩინი.
 23. მავანი ფარსმანის ბედწოდება ჩვენი ისტორიიდან.
 24. XX საუკუნის რუსი პოეტი, ლენინი და ნიკოლაევი.
 25. ყველაზე ცნობილი ქართველი ხუროთმოძღვრის შემოქმედელი სახელი.
 26. ამერიკული სინამდვილის ყველაზე ცნობილი ხუთკუთხედი.
 27. თუშეთის გოპონიმი.
 28. ჩინური განვარჯიში.
 29. სიგყვა, რომელიც ზვიად გამსახურდიამ თავის ლექსში „ორგია“-ს გაურთიხა.
 30. ფრანგი კინორეჟისორი, მის ფილმთა შორის ყველაზე მეტად „კარბალული თამაშები“ ცნობილი.
 31. ქართული ლიტერატურის შედეგრი, რომელიც, როგორც ლიტ. მცოდნეები გვასწავლიდნენ, იდეურად ეძილ ზოლას „აბე მურის შეცოდებას“ და ლერმონტოვის „მწირს“ ებმინება.
 32. იდეოლოგიური ბრძოლი-

სათვის აუცილებელი ნაბეჭდი პროდუქცია.
 33. განსაკვირვებელი და არაამქვეყნიური... ანუ როგორი?
 34. რუსეთის, ყაზახეთის, მონღოლეთისა და ჩინეთის გერონტიებზე გაშლილი მთიანი მხარე.
 35. ის, რაც ამქვეყნად არ ყოფილა, არ არის და არც არასოდეს იქნება, რაგინდარა წყობა-იდეოლოგიაც შეგებძოლოს მას.
 36. ებრაელი იოსები.
 37. კვლეზე გასაკრავი ან იატაკზე დასაგები ნაქსოვი ნაწარმი.
 38. მამრობითი სქესის ახლობელი პირ-

ონება.
 39. რივის კალათბურთულ ქალთა გუნდი, რომელიც დიდხანს ლიდრობდა საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატებს.
 40. რუსული ყაიდის ბედწოდება, რომელიც მრავალმა პაგრატიონმა შეითვისა XIX საუკუნეში.
 41. № 18-ის პოეტური შეფერილობის მქონე სინონიმი.
 42. ფრანსუა რაბლეს ნაწარმოების ერთ-ერთი მთავარი პერსონაჟი.
 43. აკრძალვა-შემოწამების პერიოდი.
 44. ქანების ფენათა ნაოჭი, რომელიც გვეით არის ამობურცუ-

ლი.
 45. ნახშირბადისა და წყალბადის ატომების ჯგუფი, რომელიც შედის ბევრი ორგანული ნაერთის შემადგენლობაში.
 46. სპორტულ სამყაროში ერთობ დაფასებული შენაღობი.
 47. ძველბერძნული მითოლოგიიდან ცნობილი მეპატრონე თავლები-სა.
 48. დასვენების დღეების წინა საღამო.
 49. ფილოსოფიური მოძღვრება ყოფიერების შესახებ.
 50. სამეცნიერო ნაკლის მქონე პიროვნება.
 51. იგივეა, რაც ათასი კვადრილიონი.
 52. ფიზიკური ნაკლი, რომლის ქონაც საბოლოოდ დაუმტკიცა ბეთხოვენს პაოლო იაშვილმა თავის ცნობილ ლექსში.
 53. გაიძვერა და არამზადა ფრანგული ცნობიერებიდან.
 54. თამაშ-თამაშ გადაადგილება, რომლითაც თქვენი წინაპრებიც ერთობოდნენ, თქვენც ერთობოდით და თქვენი შთამომავალნიც გაერთობიან... ძვირფასო ქალბატონებო (ეპ, რა არის, არა, ცხოვრება?)
 55. სკულენგის ერთ-ერთი პირადი დოკუმენტი.
 56. ბაირონის პოემა.
 57. მაგიური ფორმულა, იდეალური სიგყვა, რომელსაც ჯადოსნური ძალა მიეწერებოდა.
 58. რამდენიმე სახსრის ერთდროული ან თანამიმდევრული დაჯვარება.
 59. ქართველი კინორეჟისორი.
 60. ლიტ. კრებული.
 61. დაჩრქების გამომწვევი ბურთისებრი მიკრობები.
 62. დაკეპილი ხორცის პროდუქტი.
 63. ერთგვარი პაგარა მრგვალი ნამცხვარი.
 64. ნოემბრის ძველქართული სახელი.
 65. ვიოლინოების იგალიდ ოსტატთა გვარი.
 66. გერმანული პოეზიის უდიდესი წარმომადგენელი.
 67. გალაკტიონის ლექსი.
 68. სწრაფი საჭადრაკო პარტია.
 69. ვაზის გამონაზარდი.
 70. ანტიპიპროგნული პრეპარატი.
 71. ქორის დასამინებელი შეძახილი.
 72. პრაქტიკული, გამოყენებითი ანუ როგორი?
 73. თანამედროვე ნორვეგიული ფეხბურთელი.
 74. როგორი ვიქტორია გულით — რას ამბობს სიმღერით თემურ წიკლაური ერთ ახალ სიმღერაში?
 75. როგორი ყმაწვილები იყენენ ალკ-ს აქტიური მოღვაწენი თავის დროზე?
 76. 70-80-იანი წწ. ვერს-ს ნაკრების ფეხბურთელი.
 77. მემბოხე რაზმი რუსეთის ისტორიიდან.
 78. სუნამოს და წამლის ჭურჭელი.
 79. ესპანელი მწერალი.
 80. გამუდმებული ანუ როგორი?
 81. პარფიუმერული ნელსახელები.
 82. არტილერიული ინვენტარი.
 83. შვეიცარული მწერალი, ავტორი რომანისა „Homo Faber“.
 84. ერთ-ერთი შვილისმკვლედი მსოფლიო ლიტერატურიდან.
 85. მეცნიერებისადმი და სწავლავანათლებლისადმი მგრული დამოკიდებულება.
 86. საყოფაცხოვრებო ნივთი.
 87. თანამედროვე ჩრდ. ოსეთის გერონტიონის ძე-ქართული სახელი.
 88. სომეხი კომპოზიტორის, გიგრაზიანის ოპერა.
 89. სახელი ქალის, უცხო ენების შესწავლის სწრაფი მეთოდი რომ შექმნა.

სახალისო გეოგრაფია

თარგმნილი რუსულიდან
 ბაგრაქელაა. ლასაწყისი იხილეთ
 „ფანჯარა“ №7-10

შეცდომები გეოგრაფიულ რუკაზე

არც აფრიკის კონტინენტის შეცდომებს მოკლებული დაუკვირვებელი თუ უცივი მკვლევარების წყალობით. ასე მაგალითად: სამხრეთ-დასავლეთ აფრიკაში მდებარეობს სახელმწიფო ანგოლა. 1560 წელს პირველი ევროპელები, კერძოდ პორტუგალიელი კოლონიზატორები, რომ გადასხდნენ აღნიშნული ქვეყნის ნაპირზე, იქაურობას მაშინ ნგონლო ერქვა, მისი მმართველი კი „ანგოლას“ გიტულს ატარებდა. მიმდებარეობდა კი დამხდურთა საბურთაძენს დასკვნა გამოიგანეს, რომ „ანგოლა“ ქვეყნის სახელიაო და ასე შემოინახეს ჩვენამდე.

არა აფრიკულ სახელმწიფოსთან. ადგილობრივნი ასეთ ამბავს ყვებიან: როდესაც ფრანგ კოლონიზატორთა პირველი წარმომადგენლები გადასხდნენ ამ ქვეყნის ნაპირზე, ისინი მომთაბარეთა ერთოჯახს გადაეყარნენ, რომლის წევრებიც ცეცხლს შემოსდომოდნენ და ქვაბში მოთუხთუხე საჭმელს შესქეროდნენ. ფრანგებმა დამგვრული არაბული იტოხეს – „სად მოვიხვდით და რა არის ეს?“

ოჯახის უფროსმა მხოლოდ მეორე კითხვა გაიგონა და უპასუხა – „ჯიბუგი“ (ქვაბი ჩემია). აი ასე, როგორც ვარაუდობენ არაბისტიები, წარმოიშვა იქ ვამუნებულის პორტის სახელი, რაც 1977 წელს, დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ, მთელ ქვეყანაზე გავრცელდა.

ასეთივე შეცდომა დაუშვეს პორტუგალიელებმა მეორე ქვეყნის, მოზამბიკის სახალხო რესპუბლიკასთან მიმართებაშიც, რადგან „მოზამბიკა“ ერთი მცირე ზომის კუნძულის მმართველის სახელი იყო და დაახლოებით ასე ეწერდა – მუსა-ბენ-მბიკა.

აფრიკის ერთ-ერთი უდიდესი მდინარის კონგოსა და მის ნაპირებზე მდებარე ამავე სახელწოდების მქონე სახელმწიფოს სახელის წარმოშობაც კურთხობთანაა დაკავშირებული, რაც ვინმე კოლონიზატორმა კი არა, ცნობილმა მკვლევარმა დევიდ ლივინგსტონმა ჩაიღივნა.

როგორც ახლა ირკვევა, ადგილობრივ მოსახლეობას საერთოდ არ გააჩნია დამოუკიდებელი მნიშვნელობის მქონე სიგევა „კონგო“. ეს ვასლავთ მხოლოდ ნაწილი სიგევისა „კიკონგო“ და „ბაკონგო“ (ეს კი ბანგუს გომების სახელიც ვახლავთ). ცუდად ესმოდა რა ადგილობრივთა ენა, ლივინგსტონმა მხოლოდ ამ სიგევის ნაწილი დააფიქსირა და ისიც მდინარის სახელად მიიჩნია, რაც შემდგომ მთელ ქვეყანაზე გავრცელდა. 1960 წლიდან აღნიშნული სახელმწიფო გათავისუფლდა კოლონიალური მმართველობისაგან და სახელი შეცვალა, მას ამიერიდან „ზაირი“ – ანუ უბრალოდ მდინარე – ეწოდა. ასე რომ აწ არსებული რესპუბლიკა ზაირი, სხვა არაფერია, თუ არა „რესპუბლიკა მდინარე“.

აი, კიდევ ერთი შეცდომა, რაც ასევე ენობრივი გაუკვირობითაა გამოწვეული. ეს გაუკვირობა დაკავშირებულია წითელი ზღვის ნაპირზე განლაგებულ პატარა აფრიკულ სახელმწიფოსთან. ადგილობრივი ასეთ ამბავს ყვებიან: როდესაც ფრანგ კოლონიზატორთა პირველი წარმომადგენლები გადასხდნენ ამ ქვეყნის ნაპირზე, ისინი მომთაბარეთა ერთოჯახს გადაეყარნენ, რომლის წევრებიც ცეცხლს შემოსდომოდნენ და ქვაბში მოთუხთუხე საჭმელს შესქეროდნენ. ფრანგებმა დამგვრული არაბული იტოხეს – „სად მოვიხვდით და რა არის ეს?“

ოჯახის უფროსმა მხოლოდ მეორე კითხვა გაიგონა და უპასუხა – „ჯიბუგი“ (ქვაბი ჩემია). აი ასე, როგორც ვარაუდობენ არაბისტიები, წარმოიშვა იქ ვამუნებულის პორტის სახელი, რაც 1977 წელს, დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ, მთელ ქვეყანაზე გავრცელდა.

შეცდომებისაგან არც რუსი მკვლევარი-გეოგრაფები ყოფილან დამღვეულნი. ასე მაგალითად: რუსეთის ჩრდილოეთ ნაწილში, ნახევარკუნძულ გაიმირის აღმოსავლეთი სანაპირო პროვინციის სახელს აგარებს, აქვე არსებული პატარა ყურე კი მარია პროვინციის სახელითაა ცნობილი.

ასე შემოინახა ისტორიამ ჩრდილოეთის დიდი ექსპედიციის ერთ-ერთი ხელმძღვანელის კაპიტან-ლეიტენანტ ვასილი პროვინციისა და მისი ერთგული მეუღლის სახელი, ეს უკანასკნელი კი გეოგრაფიულ კვლევათა ისტორიაში პირველი მკვლევარი-არქტიკოსი ქალი გახლავთ. აღნიშნული წყვილი უკან დაბრუნებისას ცინგის ავადმყოფობამ იმსხვერპლა და მდინარე ოლენეკის შესართავში დაკრძალეს 1736 წელს.

და აი, ახლახანს გაირკვა, რომ გეოგრაფიულ რუკაზე შეცდომა დამგვებული, რადგან პროვინციას ერქვა არა მარია, არამედ გაგაინა. საქმე იმაშია, რომ 1913 წელს, როცა ბ. ვილნიცკის ექსპედიცია იკვლევდა გაიმირის სანაპიროს, იქ არსებული ყურის და კონცხის სახელის დაფიქსირებისას მხოლოდ ერთი ასო М (МЫС - კონცხი) ჩაწერეს და იმ ცოლ-ქმარის გვარიც მიაწერეს. შემდგომ ეს პირველი ასო შეცდომით Мария-დ იქნა აღქმული და ასე გადაიქცა გაგაინა მარიად...

(გავრძელება იქნება)

60. ყურადღება - კითხვა!
 რომელ ქალაქში დანარჩენი ალამიანები იმართებენ მათი მეთაურის სახელის თაყვანსაგან, რასაც ასევე ნაპირის ნივთების დაწვინი სავაჭრობის მეთაურის ბაიანა?

ეროსის „ოდისეაში“; მრავალი მკვლევარის აზრით, მისი წარმოშობა განაპირობა ერთი შხამიანი მცენარის არსებობამ... ამ მცენარეს მოგიერთი ადამიანები შეცდომით საკვებად იყენებდნენ და სიკვდილის წინ მათ ქვედა ყბა-სამინლად ემანჭებოდათ...

ყურადღება - კითხვა!
რომელ ქვეყანაში იწარმოება ეს მანქანა?
 62. როცა ისინი იქ მოხვდნენ, მათი რიცხვი ხუთს შეადგენდა: მეფეების – ეროსისა და ნაბუქოდონოსორის – სეხნიები; კალმით მებრძოლი ადამიანი, რომელსაც ისრაელის განმთავისუფლებელს უწოდებდნენ; მებღვაური – მეგსახელად „ბედნიერი თავგადასავალი“ და მეხუთე – ჰერბერტი. განგება კეთილგანწყობით მოეპყრო მათ და აქ შექმნეს - მიგოვებულიც - იპოვეს და შემვიდეს. ვისი იყო ხომალდი, რითაც აქ მოხვდნენ...

ყურადღება - კითხვა!
სად მოხვდნენ ისინი?

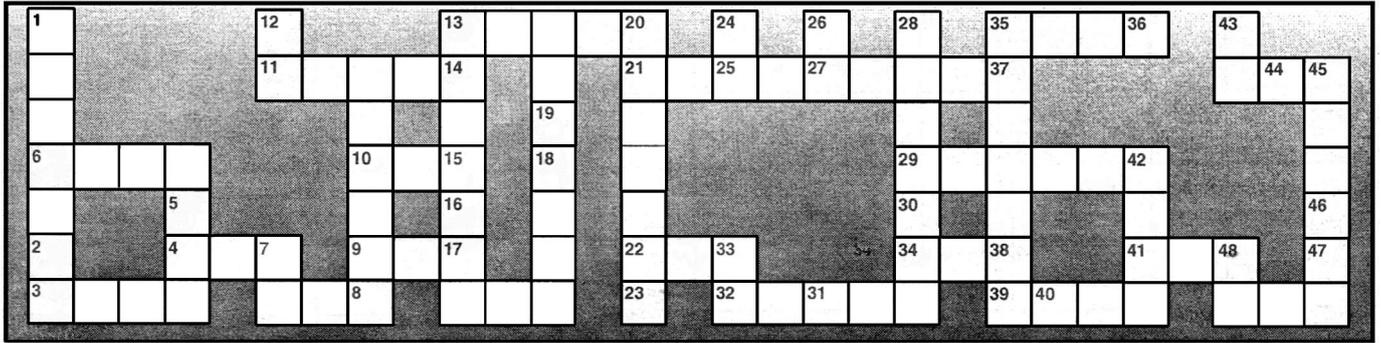
გასული ნომრის პასუხები

57. ამ გოგონას ერქვა ლენა, რამაც განაპირობა, როგორც ვარაუდობენ, ლენინის ფსევდონიმის წარმოშობა.
 58. რუსი მინისტრი გულისხმობდა ალვოკატებს.
 59. ამერიკელმა მაგნაგმა თქვა: „მიწასთან გაგასწორებდი ამ ქარხანას და ახალს ავაშენებდი“.

შიფრპოვნა

26	30	9	16	31	16								
5	9	5	6	9	24	9	12	29	27	17	24	13	
8	27	21	9	17	8	15							
24	13	1	13	23	13	20	26	13	26	31	13	8	13
22	8	23	2	33	17	17							
2	9	2	13	23	14	24	13	29	13	21	13	24	13
4	32	21	9	9	26								
28	13	24	12	26	9	8	9	15	23	13	3	9	
27	24	13	19	21									
32	14	23	13	22	14	24	13	9	23	14	7	13	9
19	8	10	9	18	8								
11	8	9	22	13	19	13	19	15	8	14	8	21	13
13	9	9	15	9	20	15							
9	2	15	10	17	8	13	12	17	25	13	14	8	9
9	13	13	14	9	9								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33

1-3 რომელი მათემატიკური გერმინი მიესადაგება ცნობილ გამონათქვამს – „სიყვარული აღვკამაღლებს“?
 2-5 ხსილია თაყაიშვილის როლი ფილმში „ნაგვის ხე“?
 4-6 ღილი აბაშიძის როლი ფილმში „პირველი მერცხალი“?
 7-8 ბუფის რომანი.
 9-11 ვექტორის (ან უბრალოდ სელის) მიმართულება.
 12-13 პოპულარული მსახიობი ქალი, რომელმაც შეძლო

„ჭირვეულის მორჯულება“.
 9-11 უზრდელი, თავხელი პიროვნება.
 10-15 თმის საღებავი.
 9-17 სსრკ-ს ერთ-ერთი სიმბოლო.
 11-12 (ალბათ?) ყველაზე მოძველები ყვავილი.
 11-14 ისლამური ფუნდამენტალიზმის მდროშა სახელმწიფო.
 13-15 ჯუზეპე ვერდის ოპერა.
 13-17 აბორიგენი ქალების

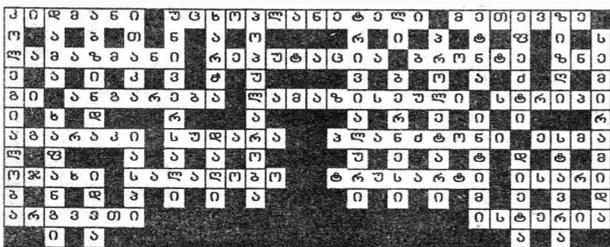
სიმრავლით ცნობილი აშშ-ს მგაგი.
 16-19 თვალსაწიერის უკიდურესი მფარვე.
 18-20 ქალივით (ზოგჯერ მამაკაცით?) მგირალა ხე.
 13-20 გამოუცვლელი პიროვნება.
 20-23 „ეთერი ბაირაღების“ პერსონაჟი.
 21-37 კარიესის ერთ-ერთი დაუძინებელი მტერი.
 27-37 ძველქართული საბრძოლო იარაღი.

22-33 „ოცნების ქალაქის“ შემოკლებული სახელი.
 24-25 მათემატიკური მულთიმედი, რომელიც მულამ 3,14-ის ტოლია.
 26-27 ის, რასაც მიზეზ-მიზეზ მარლი აკლია.
 28-30 ფილგრიანი სივარეტი ან ფლემინგის სახელგანთქმული ავტენტი.
 29-32 კულტურული კამათი.
 31-33 იგალიური ავტომობილი.
 29-42 გემის მანევრირება

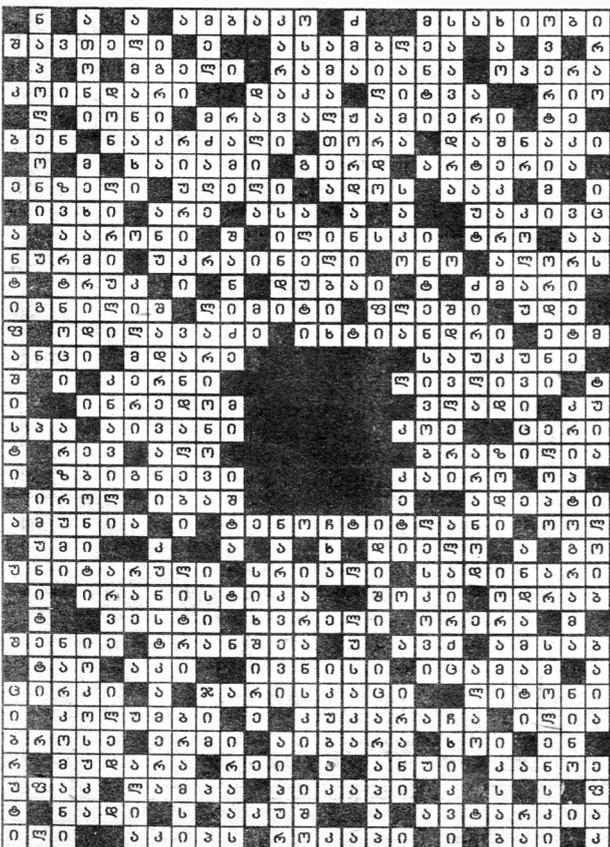
34-36 იგივეა, რაც ბული.
 35-39 ნახევარკუნძული ევროპაში.
 35-36 „... ჩვენი არსობისა“.
 38-41 პარისის კოშკი.
 40-42 დიდი იგალიელი რეჟისორი.
 43-45 ოპტიკური ხელსაწყო.
 44-47 სახელმწიფო ცენტრალურ ანტიკამში.
 46-48 საოფელი სიღნაღის რაიონში.
 41-48 ქართული მღაპრების დასაწყისი სიტყვა.

განსული „ზანთაზიის“ პასუხები

მესამე გვერდი

სუპერსკანდინავიური

სუპერსკანდინავიური: **თარგმანი:** 1. აგაკაპა. 7. ღერსუ. 11. ჰეგარდა. 12. ბელაფონტე. 13. როსია. 14. ლოტრეკი. 15. გარანგულა. 16. მხუბი. 17. გასმანი. 18. სინგაპური. 19. ნაინა. 20. ალგენი. 24. პიპალია. 28. შივა. 30. რომანისტი. 31. გროტესკი. 32. რუსო. 33. სანრუდამი. 34. პაგერასი. 38. ნიკე. 39. ვინიპეგი. 43. გარკოვსკი. 46. ცელსინოგრაფი. 47. რეაქტიული. 48. ნეორეალიზმი. 49. ფილგრიანი. 53. სინია. 58. კრიმინოლოგი. 59. მალანი. 60. ეურეა. 61. ხლესტაკოვი. 62. მანგია. 63. ვიალა. 66. მარინე. 69. გრაქეა. 70. რანსონი. 71. მერი. 73. ნაპრალი. 74. ციდან. 77. გრეკი. 78. კრიეი. 79. გორსონი. 80. გაილი. 81. სეაგო. 82. გალია. 83. რეაქტორი. 84. ღრაქე. 85. იმელი. 88. ნოსტე. 89. ფიში. 92. ლიგრი. 93. არაბი. 94. ქიში. 96. გუალეტი. 99. მალამო. 100. ლილიპუტი. 101. მეგპელი. 102. ფიგურა. 103. ლინკოლინი. 104. ლაგაკია. 105. შაგილი. 106. სილილია. **შედეგად:** 2. ტოლერანტი. 3. კაუჩინგა. 4. მონტესკი. 5. სტაგისტი. 6. არველაძე. 7. ღარინი. 8. რასპუტინი. 9. უპანიშა. 10. აბაგია. 11. პულგაია. 21. დომენტი. 22. განჯელი. 23. ნახსენები. 24. პურია. 25. მაცი. 26. ლესია. 27. ირისი. 28. შირინი. 29. ენსაიკი. 34. პეგერა. 35. გარმანი. 36. როორღა. 37. სისემა. 39. ვიეჩი. 40. ნელსონი. 41. პანგრა. 42. გოგოლი. 44. პაუზა. 45. ნინია. 49. ფირალი. 50. ლომისი. 51. ქანარა. 52. ნიუგონი. 53. სიცილე. 54. ნარვილე. 55. იმამია. 56. ადნალო. 57. ანტიფემა. 64. პროტესტი. 65. ენდელაძე. 66. მონიგონი. 67. რეპორტაჟი. 68. ნეპოლეონი. 71. მიკიგანი. 72. როიალისტი. 74. იტალიელი. 75. ღიამანტი. 76. ნეოგენია. 86. მარგალიტი. 87. ღრაგული. 89. ფიგომალი. 90. ნუკომოტი. 91. მეგპელი. 94. ქილილი. 95. შილინტი. 97. შპროტი. 98. სტინგი.

მეორე გვერდი

სუპერსკანდინავიური

პირველი გვერდი

ი/ს „ზანთაზია“
 რედაქციის მისამართი №7/1-1811
 (იხილეთ რედაქცია)
 ალექსანდრა და
 ვახტანგ
 ელარაშვილი
 ბელაჟონი — 79-53-70

